

Kirje heprealaisille ja meille

”Kestävyys on teille tarpeen, jotta pystyisitte täyttämään Jumalan tahdon ja siten saisitte omaksenne sen, minkä hän on luvannut.” (Hepr. 10:36.)

Avaintekstit:

Hepr. 2:3, 4;
1. Piet. 4:14, 16;
Hepr. 13:1–9, 13;
1. Kun. 19:1–18;
Hepr. 3:12–14;
4. Moos. 13.

Oletko koskaan kuvitellut, millaista olisi kuulla Jeesuksen tai jonkun apostoleista saarnaavan? Meillä on kirjallisia katkelmia tai tiivistelmiä joistakin heidän saarnoistaan, mutta ne tarjoavat vain rajoitetun käsityksen siitä, millaista olisi ollut kuunnella heitä. Jumala on kuitenkin säilyttänyt meille Raamatussa ainakin yhden täysimittaisen saarnan: Paavalin kirjeen heprealaisille.

Paavali, Heprealaiskirjeen kirjoittaja, viittasi omaan kirjoitukseensa kehotuksen sanoina (Hepr. 13:22). Tätä samaa ilmausta käytettiin yleensäkin saarnoista niin synagogissa (Ap. t. 13:15) kuin kristillisissä jumalanpalveluksissa (1. Tim. 4:13). Niinpä voidaan sanoa, että Heprealaiskirje on varhaisin ”kokonainen kristillinen saarna”, joka meillä on olemassa. Kirje oli osoitettu uskoville, jotka olivat ottaneet Jeesuksen vastaan, mutta jotka sitten kokivat vastoinkäymisiä. Joitakin heistä häpäistiin julkisesti ja vainottiin (Hepr. 10:32–34). Toiset kohtasivat taloudellisia vaikeuksia (Hepr. 13:5, 6). Monet olivat väsyneitä ja olivat alkaneet kyseenalaistaa omaa uskoaan (Hepr. 3:12, 13). Voimmeko me tämän päivän ihmiset samaistua tähän?

Apostoli tässä koskettavassa saarnassaan haastoi kuitenkin heidät (ja laajemmin ajateltuna myös meidät) säilyttämään uskonsa Jeesukseen ja kiinnittämään katseensa häneen, joka nyt on taivaallisessa pyhäkössä.

5.–15.1. Kymmenen rukouksen päivää
Tämä tutkistelu on sapatiksi 1.1.2022

LOISTAVA ALKU

Ymmärtääksemme tätä saarnaa ja osataksemme soveltaa sitä itseemme, meidän tulee ymmärtää seurakunnan historiaa ja tilannetta silloin, kun se vastaanotti tämän kirjeen apostoliilta.

Lue Hepr. 2:3, 4. Millaisia kääntymyksensä jälkeisiä kokemuksia kirjeen vastaanottajilla oli ollut?

Jae antaa ymmärtää, että kirjeen lukijakunta ei ollut kuullut Jeesuksen itsensä saarnaavan. He olivat sen sijaan vastaanottaneet evankeliumin muiden evankelistojen välityksellä, jotka olivat ilmoittaneet heille hyvän uutisen pelastuksesta.

Paavali sanoo, että evankelistat olivat "todistuksellaan vahvistaneet" välittämänsä sanoman todeksi ja että Jumala itse "vahvisti heidän todistuksensa" antamalla "heidän tehdä tunnustekoja ja ihmeitä". Jumala antoi evankeliumista kokemuksellista vahvistusta merkkien ja voimallisten tekojen kautta, joihin kuului myös Pyhän Hengen lahjojen jakaminen. Uudesta testamentista käy ilmi, että kun evankeliumia julistettiin uusilla paikkakunnilla, samalla usein tapahtui ihmeellisiä parantumisia, pahojen henkien poisajamista ja hengellisten lahjojen vuodattamista.

Seurakunnan alkuaikoina Jumala vuodatti Henkensä apostolien päälle Jerusalemissa niin, että he kykenivät tekemään ihmeitä ja julistamaan evankeliumia kielillä, joita eivät olleet aiemmin osanneet (Ap. t. 2, 3). Filippos teki samankaltaisia ihmeitä Samariassa (Ap. t. 8), Pietari Joppessa ja Kesareassa (Ap. t. 9, 10) ja Paavali eri puolilla Vähää-Aasiaa ja Eurooppaa (Ap. t. 13-28). Voimalliset teot olivat kokemuksellisia todisteita, joilla vahvistettiin sanoma "pelastuksesta" - Jumalan valtakunnan perustamisesta, pelastuksesta kadotustuomiolta ja vapautuksesta pahan voimista (Hepr. 12:25-29).

Henki vakuutti varhaiset kristityt siitä, että heidän syntinsä oli annettu anteeksi; siksi he eivät pelänneet tuomiota ja heidän rukouksensa olivat rohkeita ja luottavaisia ja heidän hengellinen kokemuksensa oli ilontäyteistä (Ap. t. 2:37-47). Henki vapautti myös ne, jotka olivat pahojen voimien orjuuttamia, mikä oli vastaansanomaton todiste Jumalan ylivoimasta pahan voimiin nähden ja osoitti, että Jumalan valtakunta oli todellisuutta heidän elämässään.

Millä tavoin olet saanut vahvistusta uskollesi Jeesukseen Pelastajanasi ja Herranasi?

KAMPPAILU

Kristukseen uskomisen tunnustaminen ja seurakuntaan liityminen muodostuivat rajamerkeiksi, jotka erottivat uskovat muusta yhteiskunnasta. Valitettavasti tästä muodostui konfliktin lähde, koska se epäsuorasti välitti tuomiota heidän yhteisölleen ja sen arvoille.

Lue Hepr. 10:32-34 ja Hepr. 13:3. Millaisia kokemuksia kirjeen lukijoilla oli ollut kääntymyksensä jälkeen?

On todennäköistä, että Heprealaiskirjeen lukijat kärsivät vastustajiensa yllyttämien kansanjoukkojen käsissä sekä sanallisesta että fyysisestä kaltoinkohtelusta (esim. Ap. t. 16:19-22; 17:1-9). Heitä vangittiin ja mahdollisesti myös piestiin, koska viranomaisilla oli valta määrätä rangaistuksista ja vangitsemisista ilman asianmukaisia oikeusprosesseja samalla, kun he vielä keräsivät todisteita syytettyjä vastaan (esim. Ap. t. 16:22, 23).

Lue Hepr. 11:24-26 ja 1. Piet. 4:14, 16. Miten Mooseksen ja 1. Pietarin kirjeen lukijoiden kokemukset auttavat meitä ymmärtämään, miksi kristittyjä uskovia vainottiin?

Solvaus Kristuksen nimen tähden tarkoitti sitä, että ihminen samastui Kristukseen ja kärsi sen häpeän ja kaltoinkohtelun, jonka yhteys häneen sai aikaan. Julkinen vihamielisyys kristittyjä kohtaan oli seurausta heidän muista erottuvasta uskonnollisesta sitoutumisestaan. Ihmisiä voivat loukata sellaiset uskonnolliset tavat, joita he eivät ymmärrä, tai ihmiset, joiden elämäntapa ja moraalit saavat heidät tuntemaan huonoa omaatuntoa tai häpeää. Ensimmäisen vuosisadan puolivälissä jKr. Tacitus katsoi kristittyjen syyllistyneen "vihamielisyyteen ihmiskuntaa kohtaan". – Alfred J. Church & William J. Brodribb (käänt.) *The Complete Works of Tacitus* (New York: The Modern Library, 1942) *Annals* 15.44.1. Oli tämän vääran syytöksen syy mikä tahansa, monet varhaiset kristityt, sellaisetkin, joille Paavali tämän kirjoitti, kärsivät uskonsa tähden.

Jokainen kärsii, oli kristitty tai ei. Mitä Kristuksen tähden kärsiminen tarkoittaa? Kuinka paljon kärsimyksestämme on oikeasti Kristuksen tähden kärsimistä ja kuinka paljon omien valintojemme seurausta?

PAHAN- OLONTUNNE

Heprealaiskirjeen lukijat onnistuivat säilyttämään uskonsa ja sitoutumisensa Kristukseen hyljeksinnästä ja vainosta huolimatta. Ristiriitatilanne vei kuitenkin heidän voimiaan ajan mittaan. He taistelivat hyvän taistelun ja selviytyivät voittajina, mutta he olivat hyvin uupuneita.

Lue Hepr. 2:18; 3:12, 13; 4:15; 10:25; 12:3, 12, 13 ja 13:1-9, 13. Millaisia haasteita uskovat kohtasivat?

Heprealaiskirjeessä kerrotaan meille, että sen lukijat joutuivat edelleen kokemaan vaikeuksia. Sanalliset ja todennäköisesti myös muunlaiset hyökkäykset heidän kunniaansa vastaan jatkuivat (Hepr. 13:13). Jotkut uskovista olivat edelleen vankilassa (Hepr. 13:3), mikä on saattanut uuvuttaa seurakuntaa taloudellisesti ja psyykkisesti. He olivat väsyneitä (Hepr. 12:12, 13) ja voisivat helposti menettää rohkeutensa (Hepr. 12:3).

On tavallista ihmisten ja yhteisöjen keskuudessa, että voitonhuuman laannuttua psyykkiset ja muunlaiset suojamuurit lasketaan ja ihmiset tulevat haavoittuvaisemmiksi vihollistensa vastaiskuille. Sitä voimaa, jonka yksilö tai yhteisö on koonnut kohdatakseen itseään uhkaavan asian, on vaikeampaa kutsua koolle toista kertaa.

Lue 1. Kun. 19:1-4. Mitä Elialle tapahtui?

”Nyt Eliaa kuitenkin ahdisti sellainen vastavaikutus, joka usein seuraa vahvan uskon ja loistavan menestyksen kokemusta. Hän pelkäsi, ettei Karmelin vuorella alkanut uskonpuhdistus jäisi pysyväksi, ja hänet valtasi masennus. Hänet oli nostettu Pisgan huipulle, mutta nyt hän oli laaksossa. Kaikkivaltiaan innoittamana hän oli kestänyt ankarimmankin uskon koetuksen, mutta tänä masennuksen aikana, lisebelin uhkauksen kaikuessa hänen korvissaan ja saatanan vielä näköjään ohjatessa tämän jumalattoman naisen vehkeilyjä, hän menetti ohteensa Jumalasta. Häntä oli ylen määrin korotettu, ja vastavaikutus oli valtava. Elia pakeni pakenemistaan, kunnes huomasi olevansa erämaassa yksinään.” (3AO 56.)

Mieti hetkiä, jolloin olet epäonnistunut kristillisessä elämässäsi. Mitä olisit voinut tehdä eri tavalla?

PITÄKÄÄ YHTÄ

Mitä apostoli neuvoi lukijoitaan tekemään heidän tilanteeseensa? Mitä voimme oppia Heprealaiskirjeestä itseämme varten? Tarkastelkaamme, miten Jumala auttoi Eliaa toipumaan masennuksesta.

Lue 1. Kun. 19:5-18. Mitä Jumala teki palauttaakseen Elian uskon?

Se, miten Jumala kohtasi Elian Karmelin tapahtumien jälkeen, on kiehtovaa, sillä se osoittaa sen hellän huolenpidon ja viisauden, jolla Jumala huolehtii niistä, jotka ovat ahdingossa ja kamppailevat saadakseen uskonsa takaisin. Ensinnäkin Jumala huolehti Elian fyysisistä tarpeista: tarjosi tälle ruokaa ja antoi tämän levätä. Sitten luolassa Jumala ystävällisesti nuhteli Eliaa kysymällä: ”Mitä sinä täällä teet, Elia?” (VKR.) Näin Jumala auttoi Eliaa ymmärtämään syvemmin, kuinka hän toimii ja täyttää tarkoituksiaan. Jumala ei ollut tulessa, maanjäristyksessä eikä tulella, vaan hiljaisessa huminassa. Sitten Jumala antoi Elialle tehtäviä ja rauhoitteli häntä.

Lue Hepr. 2:1; 3:12-14; 5:11-6:3; 10:19-25. Mitä Paavali ehdotti, että uskovien tulisi tehdä?

Paavali antoi lukijoille useita ohjeita auttaakseen heitä saamaan takaisin voiman ja uskon, joka heillä alussa oli. Heidän tulisi huolehtia kanssausekkojen fyysisistä tarpeista. Heidän tulisi osoittaa vieraanvaraisuutta sekä vierailta vankien luona ja huolehtia heidän tarpeistaan. Apostoli kehotti lukijoita olemaan anteliaita muistuttaen heitä siitä, että Jumala ei hylkää heitä (Hepr. 13:1-6). Hän myös nuhteli ja rohkaisi heitä. Hän varoitti heitä, etteivät he vähitellen ”ajautuisi virran vie-minä harhaan” (Hepr. 2:1) ja ettei kukaan heistä olisi ”sydämessään paha ja epäuskoinen” (Hepr. 3:12). Hän rohkaisi heitä kasvamaan uskon ymmärryksessä (Hepr. 5:11-6:3). Hän myös muistutti, miten tärkeää on käydä säännöllisesti seurakunnan tilaisuuksissa (Hepr. 10:25). Tiivistetysti hänen sanomansa oli: pitäkää yhtä, rohkaiskaa toisianne, kannustakaa rakkauteen ja hyviin tekoihin. Lisäksi hän korotti Jeesusta ja tämän tehtävää taivaallisessa pyhäkössä meidän puolestamme (Hepr. 8:1, 2; 12:1-4).

NÄINÄ VIIMEISINÄ AIKOINA

Lue Hepr. 1:2; 9:26-28; 10:25, 36-38; 12:25-28. Mitä aikaan liittyvää seikkaa Paavali tässä korostaa?

Apostoli korostaa erästä tärkeää seikkaa, joka lisää hänen kehotuksensa kiireellisyyttä: lukijat elävät viimeisiä aikoja (Hepr. 1:2) ja lupaukset ovat täyttymäisillään (Hepr. 10:36-38). Paavali vertaa kuulijoitaan toistuvasti erämaassa vaeltaneeseen sukupolveen, joka oli aivan Kanaaninmaan kynnyksellä, valmiina astumaan luvattuun maahan. Hän muistuttaa heitä: "Vähän aikaa vielä, vain vähän aikaa, niin tulee se, jonka on määrä tulla, eikä hän viivyttelä." (Hepr. 10:37.) Ja sitten hän rohkaisee heitä: "Me emme ole niitä, jotka luopuvat ja joutuvat tuhoon, vaan niitä, jotka uskovat ja pelastavat sielunsa." (Hepr. 10:39.) Tämä viimeinen kehoitus muistutti lukijoita (ja meitä) vaaroista, joita Jumalan kansa on historian saatossa kokenut juuri ennen Jumalan lupausten täytymystä.

4. Mooseksen kirjassa kerrotaan, että juuri ennen luvattua maahan astumista Israel koki merkittäviä tappioita.

Ensimmäisen kerran, kuten 4. Moos. 13 ja 14 kerrotaan, useat johtajat alkoivat levittää epäilyksiä kansan keskuuteen, mikä sai Israelin uskon horjumaan. Niinpä kansa päätti nimittää itselleen uuden johtajan ja palata Egyptiin, juuri kun he olivat pääsemäisillään Kanaaninmaahan.

Toisen kerran israelilaiset sekaantuivat haureuteen ja Baal-Peorin palvontaan (4. Moos. 24 ja 25). Vaikka Bileam ei kyennyt langettamaan kirousta Israelin ylle, Paholainen käytti seksuaalisia kiusauksia johtaakseen Israelin epäjumalanpalvontaan ja syntiin sekä vetääkseen Jumalan epäsuosion heidän päälleen.

Paavali varoittaa kirjeen lukijoita molemmista vaaroista. Ensinnäkin hän kehottaa heitä pysymään tunnustuksessaan ja kiinnittämään katseensa Jeesukseen (Hepr. 4:14; 10:23; 12:1-4). Toiseksi hän varoittaa heitä moraallittomuudesta ja ahneudesta (Hepr. 13:4-6). Lopuksi hän kehottaa heitä kuuntelemaan ja tottelemaan johtajiaan (Hepr. 13:7, 17).

Jos ajattelemme kuolleitten tilaa - eli sitä, että kun suljemme silmämme kuolonuneen, heti seuraava asia, jonka tajuamme on Jeesuksen toinen tuleminen - miksi voimme sanoa, että kaikki ihmiset ovat eläneet "viimeisinä aikoina"?

KERTAUS

Lisäaineistoa: David A. deSilva selittää selvästi, miksi varhaiskristityt saivat osakseen vainoja: ”Kristityt omaksuivat elämäntavan, jota – – olisi pidetty yhteiskunnan vastaisena ja jopa vallankumouksellisena. Uskollisuus jumalia kohtaan, joka ilmeni hartaana osallistumisena uhritoimituksiin ja vastaaviin, nähtiin merkinä uskollisuudesta valtiota, viranomaisia, ystäviä ja perhettä kohtaan. Jumalten palvonta oli jonkinlainen symboli ihmisen sitoutumisesta niihin suhteisiin, jotka pitivät yhteiskunnan vakaana ja menestyvänä. Kun kristityt (juutalaisten tavoin) kieltäytyivät edellä mainitusta, heihin alettiin suhtautua epäilevästi ja heitä alettiin pitää mahdollisina lainrikkoina ja keisarikunnan horjuttajina.” *-Perseverance in Gratitude* (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company, 2000), s. 12.

”Masentuneelle on olemassa varma apukeino – usko, rukous ja työ. Usko ja toiminta antaa varmuutta ja tyydytystä, mikä lisääntyy päivä päivältä. Oletko kiusattu vaipumaan tuskaisten aavistelujen ja jopa äärimmäisen epätoivon tunteiden valtaan? Vaikka synkimpien päivien ulkonaiset seikat näyttäisivät hyvinkin luotaantyöntäviltä, niin älä pelkää. Usko Jumalaan. Hän tietää tarpeesi. Hänellä on kaikki valta. Hän ei koskaan väsy olemaan äärettömän rakkaudellinen ja myötätuntoinen. Älä pelkää, etteikö hän täyttäisi lupaustaan. Hän on iankaikkinen totuus. Hän ei koskaan muuta liittoaan, jonka on tehnyt niiden kanssa, jotka rakastavat häntä. Hän antaa uskollisille palvelijoilleen kykyjä siinä määrin kuin heidän tarpeensa vaativat. Apostoli Paavali todisti: ’Ja hän sanoi minulle: ”Minun arrossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa.” – – Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä’ (2 Kor. 12:9, 10).” (3AO 59.)

Keskustelunaiheita:

1. Onko mahdollista olla ”erilainen” kristillisen sitoutumisensa tähden, mutta kuitenkin niin, ettei saa syytöksiä siitä, että erottuu muista eikä ota heitä huomioon?

2. Mitä yhtäläisyyksiä löydät Heprealaiskirjeen lukijoiden kokemuksissa ja Ilm. 3:14–22 mainitun Laodikean seurakunnan kokemuksissa? Millä tavoin meidän kokemuksemme tänä päivänä (2 000 vuotta myöhemmin) on samanlainen kuin heidän kokemuksensa? Mitä voimme oppia yhtäläisyyksistä?